

1861 г. огъ покойния нашъ съгражданинъ, цариградски търговецъ, Михаилъ Кецкаровъ, на 28-й юлия т. г. Констандинъ отвезълъ се въ Турската столица, а утринъта, на 29-й, безъ да се обади никому и даже прѣди да се прѣдстави и на Австрийското посолство, за да се впише въ списъка на поданичтъ му, като австрийский поданикъ, що бѣше станжлъ (грѣшка, която му коштува скъпо — съ живота му), трѣгнжлъ да търси брата си, Димитрия, съ когото отъ прѣди много не бѣше се виждалъ, та се отправилъ право при голѣмото заптие, безъ никакъ да се усъмни, да не би да се улови, тъй като той се осланялъ на чуждото си поданство... турската власть, прѣдизвѣстена прѣдварително за дохождането му въ столицата и прѣдубѣдена противо му, щомъ се явилъ предъ нея да търси и да пита за брата си, като се увѣрила отъ него самаго за тождеството му, задържала го и го затворила въ подобна съ братовата му отдѣлна тъмница, безъ да му дозволи да се види даже еднъжъ поне съ него...“ (39, 40). Сигурно ако Кецкаровъ бѣше знаелъ нѣщо за отравянето на братята, щѣше да съобщи за това въ друго писмо. Защото споредъ споменитѣ на Спространовъ (День бр. 2731) „... Въ него („Ягджихани“ — Цариградъ) имали свои дюкяни и складове охридскитѣ кожухари, между които имаше хора богати и влиятелни, що имаха връзки и съ висши граждански сановници даже. Такъвъ бѣше Миле Кецкаровъ, който работѣше едновременно и съ Германия“... И тукъ, обаче сведенията отъ писмото на Кецкарова, безспорно цененъ документъ, сж размѣсени съ свободното изложение на Шапкарева.

*

Загатване за „трогателната легенда“ намираме за пръвъ пжтъ у А Теодоровъ („Миладиновскитѣ пѣсни на Щросмайеръ“ Псп. кн. 16 (1885), стр. 89) „... Обаче и тая смъртъ, колкото е сама по себе трагическа бива завѣсена и съ романтическо було, което мнозина сж прозирали само прѣзъ сълзи отъ състрадание“... Тодоровъ помѣства и запискитѣ на Наумъ, братъ на Миладиновци (писани въ Струга на 27 априлий 1883 год.), отъ които извличаме: „... случката (смъртъта на братя Миладиновци) станала въ „лѣто отъ Христа 1862, мѣсець януарий 17 день...“ (90) „... Мелетий далъ голѣма сума, за да не се пуца отъ тъмницата...“ „... Една нощъ двата брата били отровени въ затвора...“ (95).

*

Отзвукъ за смъртъта на братя Миладиновци намираме въ епико-лиричната поема на Светоплукъ Чехъ „На братя Миладинови“, писана въ 1885 год., вѣроятно по поводъ 25 годишнината отъ трагичната смъртъ на Миладиновци, т. XXIV отъ пълното събрание на съчиненията му, стр. 111 (Б. Йоцовъ